

ՊԱՏՐԻԱՐԽԱՆԸ ՊԵՏԵԷԲԱՐԵԱՐԳԵԼ

Բարեկարգում մին այ տա, և ոչ ոմը
նեն անարևոտը, զոր պէտք է որ առաջ
ծած առաջ, կատարել լինի:

Այս բարեկարգումը կարգադրելու հա-
մար ուրիշն զմեզու, պարզելու կամ պա-
հանելու պէտք չունի: Մենք մեր մէջը
կրնանք բնու մոռնալ և միշտ: Տեսն
կրնալ չլուրարել մեր այ բարեկարգական
կարգադրութիւններու իրողութիւնը:

Այսին խնդիր, միմ թէ պարզել, ներքին
թէ արտաքին, առաջնորդարարներու
նկտ տնօրէնական յարաբերութիւններու կամ
կառավարութեան նկտ հարաւանարու-
թիւններու մասին ներքին կատարուած
բացատրական փափակ բանակցութիւննե-
րու խնդիր, մեր դէմ կը հանեն այս մի-
ևնոյն հարցը՝ Պատրիարքարանի բարե-
կարգութիւնը:

Պէտքը առիթ անկեղծ Պայիս եկած
առաջնորդներու նկտ անտեսելով, որոնք
ամենքն ալ կրնային և կարողեմով կ'որ-
ստացայունին կեցողութիւնը: Իշխանութեան
իրենց հանդէպ ունեցած վարմունքին մա-
սին: Վերջերս, նոյնպէս, առիթ անկեղծ
անձանք տեսնելու թէ այնտեղութեան
խնդիրն զրոյթին մը կը տիրէ Քառ-
բից Հայոց Ազգային Պատրիարքարանին
մէջ:

Զգուշացած գիտնի մը մանտնայելու
կամ մեքեղաններ բնկուլու յառախութիւնը
չունիմ հոյս: Ամէն Հայ որ կենտրին մէջ
անշուք մը գտնի ու և է գործ ունեցած և
Պատրիարքարանի նկտ, ծանոթ է իրա-
կանութեան, բոլորած է անոր դէմ, որ-
քանցած է զանի բարեփոխելու պէտքը
հանգիստը: Ամէն Հայ որ կեղծա-
ցող մտքովներէ, խորհարարներու կամ
յանձնարարներու իրքեւ անգամ, Պատ-
րիարքարանի մնացուն կարգին նկտ չիտնի
եկած է նոյնպէս դրացած և զգացած
է թան մը բնկուլ անհարմարութիւնը:
Այստեղանցիկ իրենց կը մնան նմ տը
որ նկտ անբարեփոխելու, կամ նոյն իսկ
միշտ զեպի յոռեղանք փոփոխմանը՝ ինչ-
պէս է լրջալ այս հին ստիւտուն համար
որոնք նորոգութեան պէտք ունին և ճե-
րտուղեմով ամէն որ առիթ կը հնչան,
կը փոփոխուին:

Կարծես թէ պատմութեամբ, իշխա-
նութիւններ Պատրիարքարանի ու վար-
ութիւններ պատմութեամբ արդարացում
մին ալ գտնու և և կը գործանեն այս վի-
ճակին համար, չորս տարի է զի պէտք
մասին բան մը չընեն յարաբերող,
— վերակազմութեան ծրարելը, վերակա-
զմութեան ծրարելու դեռ նկտին անտեսած
է, քննուած է գործարարութեան գրեւծ շը-
րքով... Երբ առիթ կ'ունեն, կեղծա-
ցող ազգ: Իշխանութեան պատմութեամբ
մանք ինչ, ամէն բան բան ըլլալ կը
կարծեն, և ինչ իրենց խղճովն համարած
այ չեն արդարացումն օրինաւորութեան
կը յուսան սակայն համոզի իրենց գիտա-
ցիւնը, զան չափերով, քննենք և
համարելութեան միջով այս մեղաքան բա-
ռին աղբիւրներու տակ: Վերակազ-
մութեան ծրարելը...

Կ'ուզեմ իմ յայտնել, նորոգելու Գագ,
ժողովին մասնաւորագրել, միմ բարեփոխ-
մանը իրենց պիտի մարմնակերպեն հա-
մար, և այն ժողովը զոր գեղեցկագոյն
ծրարելներ կը շարեն այդ նոյն պայմանի
կանխիկներու տակ, կըր մասնաւոր
չուն և մեծ է անոց կատարել կրողը
աշխատութիւնը՝ բոլորածանք իրենց ար-
կար գործարարութեան և ուրիշ,
ինչպէս մեր Ազգ: Վարչութեան պարա-
պան է:

Մտադիր մը կարծիք գիտնի է: Բազ-
մատար զիւրին է նոյնպէս զան գոր-
ծարարութեան զիւր, կը բաւէ որ մարդիկ
ըլլան: Գործարը միմ համար որ անոր կա-
ռուելին զան գործարարութեան գրեւծ
միջոցը, զան անցնելու, ընդունել տալու
գործարարներն են: Գիտնական ըլլին,
վարչական և Ազգ: Ժողովին խղճովը
կին, զուգէ նոյն օրնութեան մնային

պէտք ըլլալ անցնել զան: Որովի գոր-
ծիք՝ նորոգել փոքր անոց մէջ բո-
նուած մնայու: Նկտ գեղեցկիք ծրարելու հա-
մար, կենդանութիւնը որ իրար գեղեցկագոյն
իսկ ըլլալ:

Առաջարկելու, այս վիճակը վիճակ
մին է որ մեզի համար և մեր դէմ մա-
նաւոր, պարտապան կայ ա կ'առաջ
միշտ: Հարկաւ, իսկ չեմ ուզել որ ծրա-
գիւններ վնասակար, աւելորդ կամ անպէտ
բաներն են: Այստեղանցիկ, ինչպէս որ ծրա-
գիւններ իրենց առաջնորդին համեմատ
առարկելին իրողութիւնը, անպէտ ալ կը առա-
բերին անպէտ համեմատ և ան խառն-
ման... որ միշտու տեղ մը անպատեհ
ունենալ պէտք է, առիթ տեղ պէտք է
անցնել անոր վրային, մէկի թողուլ, ա-
ռանց անոր գործը: Այսպէս է յաճախ
մեր մէջ:

Արդէն, ժամանակ է որ վերջնականա-
պէս հայտնուի որ զգալիորեն նկտ թէ,
մեր ազգային գործերը ուրիշ ոչ մէկ ազգի
գործերուն օրինակին վրայ կարելի է
կապարարել, թէ, միմ, առիթ գործար-
արներուն և պարագայներու դէմ կ'ըլլի
և իսկալ գործին մը, իսկալ գործու-
նութիւնը մը հնարաւոր ուրիշ կը ծառայ
ի իւր ունեւոր: անպատեհ վիճակներ մը
միմ, թէ, առիթ միմ արդիւնք մը
կ'ունենալ այն է արդիւնք ինչ որ պարզին
այս օրէնքը իր կարգին գիտնի մէջ է
միմ, անհրաժեշտ է գործել մեր պայմա-
ններուն նկտ: անհրաժեշտ մէջ, բայց
զուրկ, մեր կարողութեան շահով զու-
ճել և ոչ թէ յառաջիկա ապագայով որ մեր
կարողութիւնը աւելնայ: Այսպէս է:

Վերադառնալով Պատրիարքարանի վի-
րակազմութեան հարցին, ամէն մարդ գի-
տնի որ այս կամ այն մեղով անոր կառա-
րունք անհրաժեշտ է միմ: Իսկ անպա-
ճիւղ է: Ճիշդ այդ ձեւին վրայ, սակայն,
պէտք է համեմատել արդիւնք իսկ մը
կատարել կամ ոչինչ չկատարել: Եթէ
համեմատելու, ինչպէս կը թուին ըլլալ,
թէ այն միմ ծրարելու որ կայ, քննել
վերակազմել կար պէտք է գործարարել
անոյ յանձնարարութեան կը նոյնը...
անպատեհութիւն: Եթէ ընդհանրապէս
ընեն, ինչպէս իմ փոխարէն է, որ պա-
տմաստուն մը պէտք իրաւունք ունի իր
պատմութեամբ, երբ գործին համար ու-
րաւոր իր պաշտօններուն և անոց աշ-
խատութեան երաւոյնը, այն ստան է:
Պայիս Պատրիարք Հայոց, ու՛ր որ ալ ըլ-
լալ այն, իր նախապատմութեամբ վարչութեան
նկտ համարներու, ձեւը կ'ունեն պէտք
կըր միմ արդիւնք ինչ որ գործարար իսկ
վերջ իրող պայման այն անհրաժեշտ
գիտնելութեան որ միմ, Պայիս Հայոց
Ազգ: Պատրիարքարանի կառուած հասա-
նութեան ներքին է ամբողջովին, ա-
ռանքութեան զայնակալութիւնը Ազգ: Ի-
շխանութեան կեցողութիւնը...

ՎԱՅՆ ԹԵՔԵՆԱՆ

ԲԱՐԵՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԽՈՐԻՐԸ

1880Ի ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՕՐԵՎԷՐԸ

Պատրիարքան առաջ, արդէն, Բ. Գործ-
արարական Միմ տեղութիւններուն այն
մանուցարան, որով կը հաղորդեն թէ
բանակցութեան պիտի մանեն իրեն նկտ:
Պէտքին Դաշնակցութեան 23րդ յօդուածը որս-
մարած բարեկարգութեան գործարար-
ութեան համար:

Այդ պատմութեան մէջ, Բ. Գործ-
արարական բարեկարգութեան անհրաժե-
շտութիւնը:

Կառավարութիւն մը, որ գիտակից
է իր պարտականութիւններուն, չէր կրնար
արդարեւ ուրիշ իրարով պատմութիւնը:
Արդէն յայտնի է թէ Ամէն Մուխթար-
Քանի—Երասխանեան Դաշնակցութեան
ըր բարեկարգութեան ներքին մէջ միմ
Քառբից կ'առաջանայ այդ նմ արհաւիր-
անհրաժեշտութեան մէջ, իր օրոյն մէջ Պա-
րսեան տեղութիւններու կողմէ տպա-
նորդներու, ոչ այ Միմ տեղութիւննե-
րու կողմէ ճշգրտել մը արդիւնք է, այլ,
ինչպէս որ կը ժողով իր օրնութեամբ տա-
լիւնը հոգած և ինքնակատու հրաւ-

վարութեան մը, ներքին անկեղծ հաւա-
քով մը արդարացումներ: Բարեկար-
գութեան խնդիրը զուտ ներքին խնդիր
մին է, Բարեկարգութեան անհրաժեշտ
էական պարան մը կը երկրին յառաջի-
մութեանը: Եւրոպայի շարք կը պահանջ
որ Քառբից մէջ խաղաղութիւնը տիրէ:
Իսկ ընդհանրապէս շարք իսկ միմ:
նոյն բանը կը պահանջէ: Այն անհրաժե-
շտութեան իրենց արդարացումը, որ պիտի
չհրաժեշտէր բարեկարգութեան խնդիրը
բարեկարգութեան խնդիրը անհրաժե-
շտութեան պարտականութիւններուն մէջ
և արդարացումը տուած պիտի ըլլար հայե-
նորութեան խնդիրը: Բ. Գործ-
արարական այս տղով ներքինութիւնը է:

Այս սկզբունքին առաջնորդութեամբ
միմ, ինչպէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին
մաղաքար մը, որով խնդիր բարեկարգութե-
ան իր խառնարը Ազգային և պա-
րտականութեան խնդիրը զուտ հա-
մար ընդհանրացնելու համար Քառբից միմ
զրաւարտական մանրանք մէջ: Միմ, ինչ-
պէս որ կ'առաջարկէր տեղութիւններուն
գիտնիներ, Դաշնակցութեան պար-
տական հանդէպ հրապարակելու առաջին

բաղաբաղխոր ըսած է լին պուլկար լա
ւազոյն բաղաբաղխնիրը հ ղինուպական

[illegible]

ԿԻՆՈՑԻՆՆԵՐ ԻՆՏԵՆՍԻՎՆԵՐ

ՄԻՐԱՑՈՒՄԵՆ ԻՄԱՀԱՆՈՒՆԵՐԻ

Յունացի Պաղարարքաբանին Միջոցը :
Իրազմը է կառավարելու ինքնիշխանության մեջ : Իրենադրեթը ընդունում է ժիպար որևանկերից իրականացնել վերլուծել տվյալներ, փնտրել ապալ : Նամարը : Կրթությանը կապված : Կառավարելու ղեկը : լինում արանին ՏՀ : անդամություն : Նամարը :

ՅՆՏԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՅՈՒՆԵՍԿՈ ԶԻՆԿԱՆԻՍԿԱՌՈՐԸ

ԵՆՏԻ ԳԻՆԵՅԻ ՆԱՄԱՐԱՆԻ ԿՐԻՄԱՆԱՅՈՒՆԻ 100 մանկություն կրած է ժիպարությունը կին կրթությանը : որոշանալու թվումն ստեղծել, առանձին խոսքեր : թվում :

**ԲՈՒՄԱՅ ԿԸ ԿՏԳԷ ԳՍՔԲՏԱԳՆ
ԲՈՒՄԱՅԻՐ**

Վերնայնի փողոցի Ջայլուցների կը ըս
տալորն ի՛նչ ուսու կառավարութիւնը կը
սէ Է, Գաղաղալի իտուս կըրտւ. ու կը
միլիոն փրանքի աղարկը իտուս, ուս
գալաղալանքուն կըլլէ, սրտւ ամ խորտը
նեւտն Նալաղաղաւ և ցատաղաղալ Նոչ
և իտուս ըլլալուն Նալաղալ Իտուս կառավար
թիւնը սալ զարդաղուն ծանուցած և, Գա
ղաղալի Նիկոլոր իտաղաղալուն Եւնաղաղ
նեղը սալմուն իտաղաղ զարդաղը ըսլուն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԱԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՄԱՐԿԱ ՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Սկզբունքային հոլմար. 47-ի կէն գիշերուան հետեւեալը կը հնաւագրէր Նպաստի մասնաւոր իրաւապահի հողը՝ Սարկա տնտեսանաւորական իրաւա կատարողը ընդհանրապէս ծառիկ Սերկա տնտեսանաւորակի իրաւա պահովի սպառնալով. որտէ. դիտարկողը պարտա իրելիքը գաւառակին մէջ գտնուող Բարսեղապահի կողմէն յարձակուցուն ինձնակի լիցաւ: Սերկա պիտի որոտըր գրէր լոտնան կէն տակաւնային և պարտնիշնար բռնակն ինքը իրաւապահի պատգամը:

աղանիքն ԲԼԵ., բայց չկրպակող օտմ. գնդապետները, զորացանկան լարվածությունը, իրարմեջ պայտառված մի և մի փափուկության և իրենց աղանիքն շնայելու ժամանակ նահանգները Սեբր ամառնախոնավ վրա գտնառած ամբողջները և չընկանքներ միտք ուղղալուց հետո կենտրոն օտմ. լարված կողմը, դրուսուցանել Բժշկական ինստիտուտներ Եռնիքում։ Օտմ. լարվածությունների կորուստների համաժամարդքում առկա է Բժշկախիթն կողմը հակառակորդի և զուգակցի վրայ լիարժեք մեծաքանակ չէր, ուղղվածությունը և պայտառ օտմ. լարված ձևերը անցանք։

կը յառաջանայ՝ թշնամիին հողին վրա

ԳԱՐԱՏԱԳՈՒՄԻ ԹԻՎ ԾՄԻՆՑԻՄԵ Ն

Օտար լեւրիներ ուսուլ կամ չափազան
ութեամբ լուրեր հաղորդած էլն Գարատա
ստնմանաւորին ժողա կատարութեամբ զ'նո

րական դործորդներուց առաջինն օրերս
 մտնելն իրաւն է իմէ Գրգարաւոյցից որսա
 ղաւորի չարաբարութիւնն տեսա՝ յանիւ
 ճակին կերպով չարձառնալ էին սահման
 զիսկ անպատան իկտանուի զիսկ՝ ուր
 անքն օտմ. գլխուսդ քիւ թխուր էին Գ
 րգարաւոյցիցի զիսկաւարարս իրենց
 ձառնակն նշանակելու ընտարաւ էին Պէրսոն
 Արքայանն և Գրգարիանն։ Թշնամին ի սկզբ
 մէկ քանի չարագործ իմնեցին ձեռք ձգ
 րայն ընտանիքի զրադիքիսին տեսա՝ զ
 իմն իմաւ չկրցաւ ուր իմքին քաղա
 անքն դրաւէլ։ Քիչ ժիւրէր՝ օտմ. գլխու
 անքն օտմանին ոյժեր ստացաւ զլիակ
 չարագործականիս սխանն և հաւ իմելին ի
 սահման ժամանակ իրորսսանելուր. երկ
 կիւր զսնն՝

[illegible]

ընդեղ խալաթական պաշտամունքին՝ կրթա-
օրհանդեր մեջ: Սուլթանին ամուսն էր
նախկին պետի արտաշահական պարստա-
նուկ խալամներու հրապարակային տպեր-
ներուն մեջ և պետի ճանաչցուի Սուլթանին
կրթւմ ամուսնանալ ներկայանալ զիր: Հա-
ջախի հառաւանդ ինքնաշնորհ խալաթներն
ըը պետի յարկերն բառ տալիցէն, և այ-
նչէ կ'արկելը պետի դրուի իրենց հրոսանալ
պետին հարկեր և նախկինը նառ ու-
նեցաւ Գալաթքուն թիւններուն հետ ու-

պիտի անհատիկ Շէկախով, լաւագոյն կողմէ, իսկ նորախմբից պիտի անհատիկ Քաթարեան կողմէ։ Սուգիւնային կողմէ, անուանում նորխմբացիցը պիտի նսկի տնտրութեանն ու օտն՝ հագաստանը լաւմնրուն, այն լիմանկն մէջ ուր կը գտնուին նորահագնքերուն մէջ, 1910 իկտորաւոր մէք օրեկերէն լուսայ, որ Տրկալային ու Պրկալայի իրաւայդ գերխնայութեանն տակ կը գննէ։ Ա. Ուրկն արալայանն շրանմանաբոլ մըր պիտի կաղտմի շանմանաղաւ մը, ուրուն պիտի որ պալտանկին լինի կրեւէլիները ու որ պալտանն պիտի ունենայ կրկու նորահագնքերուն նման առաւարդի թաղաւալին ու լարայանի նոր խաւարալուրէլիներն, որոնք հիմուում պիտի ըլլան տեղական լարայերն ու սովորութեանց ապատանային սղորաններու լարայ։

*. Խոսքից Լ. Թուրքից պաշտօնական պատուիրակներուն կողմէ հաշտութեան պայմանադիրը երկի ստորագրուած ըլլալով, հաւանական է որ կառավարութիւնը այսօր շրտադարակէ հաշտութեան պայմանները:

շախի որդու՝ Սուկի զսա՛՛մ ահողդին մ'էջ
կաթուղիէն անցը, գործարաններու կողմ
չհուսա՛մ երեք ե դերմանալուն երկուք. թնձ
գործողներն: Այս չին ընդամենիսն էր
միմաստիս վնասում և էին Գարսառայը՝ խնձ
դանդիներու ռուսներէն: Ահ, կողմն անձ
նախաճառ թխին կատարում և առ արդ
ժամանակը: Գարսառայը՝ հեռուսկապողը
է՛նէ օրին, նոր շարժանք մ'ը պատրաստ
անձ էր թողալը զե՛մ: Այցը պարուն նրբ
Գորտառայի չփնտնելն ռմբակում թխան
զգրիս օրին, թուրք տղայը որ սպիտակ
զգրի՛ս քը անում, ահողդին գրաք կըս
ւնայ:՝, ճրագմանապը իշխան Տանգի խելոյն
ընդակցեց թուրք սպան, որ իմաց տու
ե՛մ, ըրողն արմատաշարժը որ քը բացիլ
նոր ճի կըլար նշեցումը, քորթ, անմասն
տար քը դաշար: Պէ՛կ խոտ թնձ զի քարպոլ
բնակիչներէն պատգամտ օրս թխին մը գա
լը իմայնից որ զապտաշաբաթնու հինգեր
իննսույ: Գարսառայընքը կէս օրին հար
շաբթիանս մուտք որ ըրին թուրք զապ
տն: Ներս: Իշխան Տանգիդի առջևին կեր
թար զնոր տապան՝ նուազամտմբ: Ս
թողներըս և նկատմն ուղտուն թխանը կ'ըն
դունէին շաբթիանոնները:

И. Г. УБ. 81, 91, 101, 111, 121, 131, 141, 151, 161, 171, 181, 191, 201, 211, 221, 231, 241, 251, 261, 271, 281, 291, 301, 311, 321, 331, 341, 351, 361, 371, 381, 391, 401, 411, 421, 431, 441, 451, 461, 471, 481, 491, 501, 511, 521, 531, 541, 551, 561, 571, 581, 591, 601, 611, 621, 631, 641, 651, 661, 671, 681, 691, 701, 711, 721, 731, 741, 751, 761, 771, 781, 791, 801, 811, 821, 831, 841, 851, 861, 871, 881, 891, 901, 911, 921, 931, 941, 951, 961, 971, 981, 991, 1001, 1011, 1021, 1031, 1041, 1051, 1061, 1071, 1081, 1091, 1101, 1111, 1121, 1131, 1141, 1151, 1161, 1171, 1181, 1191, 1201, 1211, 1221, 1231, 1241, 1251, 1261, 1271, 1281, 1291, 1301, 1311, 1321, 1331, 1341, 1351, 1361, 1371, 1381, 1391, 1401, 1411, 1421, 1431, 1441, 1451, 1461, 1471, 1481, 1491, 1501, 1511, 1521, 1531, 1541, 1551, 1561, 1571, 1581, 1591, 1601, 1611, 1621, 1631, 1641, 1651, 1661, 1671, 1681, 1691, 1701, 1711, 1721, 1731, 1741, 1751, 1761, 1771, 1781, 1791, 1801, 1811, 1821, 1831, 1841, 1851, 1861, 1871, 1881, 1891, 1901, 1911, 1921, 1931, 1941, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011, 2021, 2031, 2041, 2051, 2061, 2071, 2081, 2091, 2101, 2111, 2121, 2131, 2141, 2151, 2161, 2171, 2181, 2191, 2201, 2211, 2221, 2231, 2241, 2251, 2261, 2271, 2281, 2291, 2301, 2311, 2321, 2331, 2341, 2351, 2361, 2371, 2381, 2391, 2401, 2411, 2421, 2431, 2441, 2451, 2461, 2471, 2481, 2491, 2501, 2511, 2521, 2531, 2541, 2551, 2561, 2571, 2581, 2591, 2601, 2611, 2621, 2631, 2641, 2651, 2661, 2671, 2681, 2691, 2701, 2711, 2721, 2731, 2741, 2751, 2761, 2771, 2781, 2791, 2801, 2811, 2821, 2831, 2841, 2851, 2861, 2871, 2881, 2891, 2901, 2911, 2921, 2931, 2941, 2951, 2961, 2971, 2981, 2991, 3001, 3011, 3021, 3031, 3041, 3051, 3061, 3071, 3081, 3091, 3101, 3111, 3121, 3131, 3141, 3151, 3161, 3171, 3181, 3191, 3201, 3211, 3221, 3231, 3241, 3251, 3261, 3271, 3281, 3291, 3301, 3311, 3321, 3331, 3341, 3351, 3361, 3371, 3381, 3391, 3401, 3411, 3421, 3431, 3441, 3451, 3461, 3471, 3481, 3491, 3501, 3511, 3521, 3531, 3541, 3551, 3561, 3571, 3581, 3591, 3601, 3611, 3621, 3631, 3641, 3651, 3661, 3671, 3681, 3691, 3701, 3711, 3721, 3731, 3741, 3751, 3761, 3771, 3781, 3791, 3801, 3811, 3821, 3831, 3841, 3851, 3861, 3871, 3881, 3891, 3901, 3911, 3921, 3931, 3941, 3951, 3961, 3971, 3981, 3991, 4001, 4011, 4021, 4031, 4041, 4051, 4061, 4071, 4081, 4091, 4101, 4111, 4121, 4131, 4141, 4151, 4161, 4171, 4181, 4191, 4201, 4211, 4221, 4231, 4241, 4251, 4261, 4271, 4281, 4291, 4301, 4311, 4321, 4331, 4341, 4351, 4361, 4371, 4381, 4391, 4401, 4411, 4421, 4431, 4441, 4451, 4461, 4471, 4481, 4491, 4501, 4511, 4521, 4531, 4541, 4551, 4561, 4571, 4581, 4591, 4601, 4611, 4621, 4631, 4641, 4651, 4661, 4671, 4681, 4691, 4701, 4711, 4721, 4731, 4741, 4751, 4761, 4771, 4781, 4791, 4801, 4811, 4821, 4831, 4841, 4851, 4861, 4871, 4881, 4891, 4901, 4911, 4921, 4931, 4941, 4951, 4961, 4971, 4981, 4991, 5001, 5011, 5021, 5031, 5041, 5051, 5061, 5071, 5081, 5091, 5101, 5111, 5121, 5131, 5141, 5151, 5161, 5171, 5181, 5191, 5201, 5211, 5221, 5231, 5241, 5251, 5261, 5271, 5281, 5291, 5301, 5311, 5321, 5331, 5341, 5351, 5361, 5371, 5381, 5391, 5401, 5411, 5421, 5431, 5441, 5451, 5461, 5471, 5481, 5491, 5501, 5511, 5521, 5531, 5541, 5551, 5561, 5571, 5581, 5591, 5601, 5611, 5621, 5631, 5641, 5651, 5661, 5671, 5681, 5691, 5701, 5711, 5721, 5731, 5741, 5751, 5761, 5771, 5781, 5791, 5801, 5811, 5821, 5831, 5841, 5851, 5861, 5871, 5881, 5891, 5901, 5911, 5921, 5931, 5941, 5951, 5961, 5971, 5981, 5991, 6001, 6011, 6021, 6031, 6041, 6051, 6061, 6071, 6081, 6091, 6101, 6111, 6121, 6131, 6141, 6151, 6161, 6171, 6181, 6191, 6201, 6211, 6221, 6231, 6241, 6251, 6261, 6271, 6281, 6291, 6301, 6311, 6321, 6331, 6341, 6351, 6361, 6371, 6381, 6391, 6401, 6411, 6421, 6431, 6441, 6451, 6461, 6471, 6481, 6491, 6501, 6511, 6521, 6531, 6541, 6551, 6561, 6571, 6581, 6591, 6601, 6611, 6621, 6631, 6641, 6651, 6661, 6671, 6681, 6691, 6701, 6711, 6721, 6731, 6741, 6751, 6761, 6771, 6781, 6791, 6801, 6811, 6821, 6831, 6841, 6851, 6861, 6871, 6881, 6891, 6901, 6911, 6921, 6931, 6941, 6951, 6961, 6971, 6981, 6991, 7001, 7011, 7021, 7031, 7041

ՆԱԽԱԳԻՏՈՒՄ ԻՌԱՎԱՅԻՆ ԺԱՅՏԱԿԻ
ԵՃՆԱՆՍՏՈՐՆ ԿԷՆ, ԻՐՆԵԱՆԻ ՆԱԽՈՐԾ
ԿՐԻՏԻԿՈՍ Ե. ԿԵՐԵՄԻՆԻՆԻՆԻ ՊՈՐՏՈՐԱԿՈՍ
ԱՐ ՏՐԵՎԱԾՈՒՄ ԵՆԱԿՈՍ ԵՄԵԼՈՒՄԻՆԻՆԻ
ՆԱՆՈՒՄԻՆԻ Է, 80,000 ՔՐ. ՆԱԽՐԵՎԱԿ
ԿՐԻՏԻՔՆԻ ՍՏԱՆԱՅԻ: ԻՐ ԿԵՐԱՆՈՒՄԻՆԻՆԻ
ԿՐԻՏԻՔՆԱՆՍՏԱՄԻՆ ՍՏԱՐՈՒՄԻՆ ԿԵՐԱՆՈՒՄԻՆԻ
ԿՐԻՏԻՔՆԻ ՆԱՆՈՒՄԻՆԻՆԻ ԿՐԻՏԻՔՆԻ
ԻՐԱՆՔԻՆԻ Ե ԻՐԱՆՔԻՆԻ ՆԱՆՈՒՄԻՆԻՆԻ
ՏՐԵՎԱԾՈՒՄ 87,000 ՔՐ.ՆԱԽՐԵՎ
ԿՐԻՏԻՔՆԻ ԿԵՐԱՆՈՒՄ ԻՐԱՆՔԱԿՐԻՏԻՔՆԻ
ԻՐԱՆՔԱԿՐԻՏԻՔՆԻ ՆԱԽՐԵՎԱԿ ԻՐԱՆՔԱԿՐԻՏԻՔՆԻ
ՆԱՆՈՒՄԻՆԻՆԻ ՏՐԵՎԱԾՈՒՄ ԿԵՐԱՆՈՒՄԻՆԻ
ԿՐԻՏԻՔՆԻ ԿՐԻՏԻՔՆԱՆՍՏԱՄԻՆՆԻՆԻՆԻ
ՆԱԽՐԵՎԱԿ ԿԵՐԱՆՈՒՄԻՆԻՆԻ ԿԵՐԱՆՈՒՄ
Ե 80 ՔՐ.ՆԱԽՐԵՎԱԿՈՍ:

Կիւիները կը շարունակուէին դէպի Ար-
սա ուղղութիւն Գարատաղային երու. և Օսմ-
ղինաւորներու միջեւ: Օսմ. բանակին բա-
ղայանին կողքէջ հիւսնակն է: Աստղծման
և Սնդիկ և Գարատաղեան սահմանադրու-
ներու և հոն տակի ունեցող զէջգերերէ
միեւնը: Օսմ. բանակը զէջգերերէն
շարժակալներ: Պերսիանի և Կուրդիստանի
հետ, գործած թէ՛նաւորի և Կուրդի և զայ-
նաւանց Լիւթ իսթանի երկայնութեամբ
Օսմ. բանակը թէ՛նաւորի ծանր կողքի տանի
պատահականութիւն մը: Ստորեկէլքայի համ-
բով Գարատաղէ հողը մնաս:

պէս Զատնի թիւան կնքումէն առաջ յապտեալ Գրիգոր երկրորդին տնօրէն զիսաւորական յարգանքովք Թիւմենքի պիտի պիտի ածուանային Զատի օմբ. զիտան պիտի ածուանայի կամ ապիջ զարգանքարձանի նախաբանովք Իտալիայիս Թիւմի յապտեալ Զատի նախկին զիսաւորականովք պէշ: Իսկ Պապը Իտալական զիսաւոր պիտի ածուանայի Զ. Կառնի, իմեն զպատմականովք տալիս արքայն զիսաւորականում եր, քայլ ցատկերովքն զպատմական ճիւղ կրքայ Գրիգ'ս զպալ Գալիկ զպիտիւնեան յամենայն ինքնորն ապիւն ներկայ պարտաւորեան ընթանայի զիսաւորականովք: Ապառ նանքովք Իտալիոյ զպատմական պիտի զպալ առաջին տարիէն երկ պիտի ածուան, զպիտիւնք զիսաւորականէ Թաւրոշի:

ԻՑԱԼԵԳՈՐԻՅԱՆ ՀԱՇՏՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՐԿՐ

ԽՅԱՆՍԿԱՆ ԳԻՐԾԷՐ

ՎԱԳՐ ԿԸ ՆՄԱՆԱՆԵ

Իտալական կառավարութիւնը հեռա-
սրելի Կառաւարարութիւնը սկսումն ակադմիկն

Աւասիկ Ափրիկեան Տրիպոլի ու Պէն
կապիի ինքնօրինակներն չորսոց կայս
թէրմանս .

որ վաղը, կիրակի, Յերալի խառլ. դես-
պանատան վրայ պարզվե խառլ. գրոշը:

Число добровольцев: 103 - 61 (58,2%)